

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ, DISTRIBUCIÓ I PUBLICITAT
Passeig General Mendoza, 2. 17002 Girona.

TELÈFON
972 20 20 66

FAX DE REDACCIÓ
972 20 20 05

FAX DE PUBLICITAT
972 21 25 87

http://www.diaridegirona.cat
 A/E: **diaridegirona@epi.es**

DELEGACIÓ A L'ALT EMPORDÀ
 Avda. Salvador Dalí, 79. 17600 FIGUERES
 TELÈFON: 972 50 99 09
 FAX: 972 50 93 69
 A/E: **altemporda.diaridegirona@epi.es**

DELEGACIÓ A LA GARROTXA
 DELEGAT: Xavier Valeri
 Plaça Clarà, 6, 1r pis. local 0-5. 17800 OLOT
 TELÈFON: 972 26 88 11. FAX: 972 26 81 50
 A/E: **garrotxa.diaridegirona@epi.es**

CLUB DIARI DE GIRONA
 TELÈFON: 972 20 20 42
 HORARI: De dilluns a dijous de 9.00 a 14.00 h i 17.00 h a 19.00 h. Divendres i vigílies de 9.00 a 14.00 h
 A/E: **subscripcions@ddg.cat**

Diari de Girona expressa les seves pròpies opinions únicament a l'Editorial i respecta, com a publicació oberta i plural, la dels seus articulistes.

DIFUSIÓ CONTROLADA PER

Pere Brunsó Ayats
 PROFESSOR

PATRIMONI DE LA HUMANITAT

«Les generacions vinents van optar pel nacionalisme jacobi, l'antitesi del foralisme. Però som a temps encara de retornar i retrobar el nostre ADN genuí foral»

Un fill neix del seu pare i es manté amb ell; heus aquí l'origen i la causa de la societat». Amb aquestes paraules **Montesquieu** afirmava que la família no solament és el fonament de la societat civil, sinó la primera cèl·lula política: «El poder polític comprèn necessàriament la unió de diverses famílies». Mostrava així clarament la contraposició al pacte polític de **Hobbes**, entre individus aïllats, i s'anticipava en rebutjar el contracte social de **Rousseau**. Concordava, en canvi, amb el menoret gironí **Eiximenis**, que havia escrit el 1385: «Abans que les comunitats fossen, els homes estaven separats per cases». El «seny» i la «bona rahó» van fer que a Catalunya les cases o les famílies no van donar mai a ningú potestat absoluta

sobre si mateixes, sinó amb certs pactes o lleis, i només «per millor estament llur» (pel seu millor benestar). El gran jurista català **J. B. Vallet de Goytisolo** (1917-2011), president de la Real Academia de Jurisprudencia y Legislación i acadèmic de la Real Academia de Ciencias Morales y Políticas, ha explicat de manera magistral aquesta proclamació de fa set-cents anys a Catalunya del principi de subsidiarietat, en la seva obra *Reflexions sobre Catalunya. Relligament, interacció i dialèctica en la seva Història i en el seu Dret* (2007), una obra que tots els catalans haurien de conèixer.

Claude Levi-Strauss (1908-2009), el cèlebre autor de *Tristes tropiques*, que es considerava deutor de **Freud** i de **Marx**, en arribar als cent anys, va escriure una de les pàgines més esperançadores per al segle XXI: «Si l'etnòleg gosés jugar el paper de reformador, si gosés dir: "Heus aquí per lo que l'experiència de milers de societats us pot servir a vosaltres, els homes d'avui", preconitzaria, sens dubte, una descentralització a tots els nivells per aconseguir que el nombre més alt d'activitats polítiques, socials i econòm-

miques es portin a terme en aquets nivells d'autenticitat en què els grups estan constituïts per homes i dones que tenen un coeixement concret els uns dels altres». Amb aquestes paraules el gran etnòleg descobreix el principi de subsidiarietat i inicia el retorn cap a la concepció clàssica de l'origen de la societat. La llibertat política té el seu origen en el nucli més descentralitzat: la família. En la comunitat de famílies residirà sempre la força del poble lliures: «És en el municipi on resideix la força del poble lliures. Les institucions municipals són a la llibertat el que les escoles primàries són a la ciència: posen la llibertat a l'abast del poble» (**Alexis de Tocqueville**).

De baix cap a dalt, així creixen les plantes. Mentre el materialisme modern pretén construir la societat de manera individualista i mecanicista, el classicisme, que hi veu un «ordre», s'ha vist confirmat avui dia per la perspectiva que obre la Física quàntica per comprendre l'ordre del cosmos. **Jacques Rueff** (1896-1978), un dels economistes més importants del segle XX, en la seva obra *Les dieux et les rois. Regards sur le pouvoir créateur*, explica la necessària interacció que s'observa en la mecànica ondulatoria que permet comprendre la superposició dels distints nivells d'organització, caracteritzats cada un per la seva autonomia i la interacció dels seus elements: un ordre no pot constituir-se si no és a partir d'un ordre immediatament anterior. La família és l'ordre immediatament anterior; és l'únic grup social viu, capaç de crear lligams socials vius, superiors, espirituals i civilitzadors i de capitalitzar amor gratuït. La família és patrimoni acumulat i transmès; és patrimoni genètic, patrimoni de bens materials; patrimoni espiritual i civilitzador de costums, de virtuts, de valors, de ritus i de festes que venen a constituir la memòria i la vinculació de les generacions. Sense família no hi ha entrega

amorosa expansiva. La democràcia moderna –partitocràtica, plutocràtica i cleptocràtica– ha destruït políticament la família foral. Els estudis de **F. Furet** ho corroboren: «La democràcia moderna produeix per definició grans oligarquies. El destí dels pobles depèn dels mercats financers anònims».

Pel major benestar de les famílies el principi de subsidiarietat ha d'estar estretament lligat a la difusió de la propietat, a la capitalització pel treball. «La difusió de la propietat a totes les classes socials, segons l'economista i jurista catòlic francès **Louis Salleron**, s'ha de fer fonamentalment per l'obertura de la propietat capitalista als assalariats, interessant-los no solament com estalviadors, sinó creant-los uns drets sobre el capital nacional en formació».

J. Vicens Vives no era ni jurista ni economista, però va deixar escrit: «Només per la capitalització del treball hem arribat a ser gent en la història econòmica: aquesta és la llei que hauran de tenir en compte les generacions vinents» i «el repartiment de la propietat crea un sistema de regisme molt semblant al de la vera democràcia», ambdues coses sustentades en «l'arrelat foralisme de la Corona d'Aragó». Les generacions vinents van optar pel nacionalisme jacobi, l'antitesi del foralisme. Però som a temps encara de retornar i retrobar el nostre ADN genuí foral: famílies fortes, municipis lliures (de partitocràcia), Generalitat i Estat subsidiaris, Monarquia federativa i, vetllant per damunt, la UE, alhora subsidiària i federativa. Ha arribat l'hora, doncs, que Catalunya, després de set-cents anys, desempallegada ja del nacionalisme jacobi anacrònic, contribueixi activament que el principi de subsidiarietat esdevingui patrimoni polític, social i econòmic i constitueixi el gran principi ordenador dels Estats membres de la UE. I per què no, esdevingui també patrimoni de la Humanitat.

Xavier Canosa Magret
 ARQUITECTE, EN NOM DE LA COMISSIÓ TÈCNICA DEL SIMPOSI DE SÒL NO URBANITZABLE

REMIRAR EL PAISATGE

Les transformacions que s'estan produint en la nostra societat apunten a la necessitat de participar en el debat sobre si realment ens trobem davant un canvi de paradigma, i si és així com aquest afecta determinats aspectes relacionats amb la planificació i gestió del sòl no urbanitzable.

Amb aquest objectiu la Demarcació de Gi-

rona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) organitza un Simposi sobre el sòl no urbanitzable, emmarcat en el Congrés d'Arquitectura 2016, que se celebrarà el proper mes d'octubre a Figueres, Olot i Girona, i que centrarà les seves reflexions en dos temes principalment, sobre «Activitats i allò construït» i «Paisatge».

En relació amb el paisatge ens interessa iniciar el debat a l'entorn de la idea que el paisatge requereix d'intenció en la mirada en tant que és el resultat perceptible de sentiments i emocions que interactuen entre la matriu biofísica del territori i les complexes i diverses relacions que generen les activitats humanes.

Les expressions de **Georges Bertrand** «en trànsit pel paisatge, transitar per mirar, per impregnar-se d'una totalitat» ens acompanyen en la convicció que ens cal cultivar la mirada, ens cal tornar a mirar el sòl no urbanitzable i, per gaudir-ne, percebre el valor de la diversitat que ens ofereixen els seus paisatges.

Entesos, tant el paisatge com la sensibilitat social envers aquest, com fenòmens evolutius i canviants al llarg del temps, la ten-

«La tendència actual de les regulacions d'ordre paisatgístic és propiciar que l'evolució del paisatge sigui harmònica amb l'evolució de la sensibilitat social»

dència actual de les regulacions d'ordre específicament paisatgístic és la de propiciar que l'evolució del paisatge sigui harmònica amb l'evolució de la sensibilitat social, sense perjudici de fixar, amb un objectiu de permanència indefinida, aquells elements, paratges o pautes paisatgístiques d'especial valor patrimonial ja sigui per la seva excel·lència estètica o pel seu valor identitari, i al mateix temps corregir l'impacte negatiu d'algunes actuacions.

El planejament territorial, pel fet que estableix regulacions que afecten als sistemes bàsics del territori, intervé en l'evolució del paisatge i estableix normes encaminades a regular directament els fenòmens de transformació de la matriu biofísica del territori i en conseqüència sobre la percepció que tindrem del paisatge.

El planejament local ha de concretar i

desenvolupar aquests criteris territorials i les normes que faran possible la seva protecció com a bé patrimonial intangible, i alhora ha de procurar per la preservació dels elements amb valor històric, simbòlic i social que permeten la seva lectura i interpretació, tant del que es sustenta en la morfologia i estructura del medi natural (físic o biòtic), com la que es produeix als assentaments, en medi urbà o rural, a partir de la adició i successiva modificació de les seves estructures per la implantació de multitud d'activitats que, sobre el medi primigeni, aporten valors històrics i en conseqüència «memòria».

Des d'una mirada implicada amb el paisatge, que no imposada, proposem que s'abordini en el simposi els processos d'actuació i d'intervenció, de l'escala territorial a l'escala local, aportant criteris i recomanacions que finalment ens permetin formular-nos les noves preguntes que les transformacions que s'estan produint en la nostra societat ens reclamen.

Des del COAC voldríem concloure el simposi amb aquestes noves preguntes i potser amb alguna resposta.